

DOI: <https://doi.org/10.33216/1998-7927-2022-274-4-63-69>

УДК 338.9

КОНЦЕПТУАЛЬНИЙ ПІДХІД ДО ТРАНСФОРМАЦІЇ ГЛОБАЛЬНОЇ ЕКОНОМІКИ З УРАХУВАННЯМ РОЗВИТКУ ГЛОБАЛЬНИХ РИНКІВ

Шевченко І.О.

CONCEPTUAL APPROACH TO THE TRANSFORMATION OF THE GLOBAL ECONOMY, WITH CONSIDERING DEVELOPMENT OF THE GLOBAL MARKETS

Shevchenko I. O.

В дослідженні розкрито концептуальні основи розвитку глобальної економіки за рахунок розкриття елементів глобальної економіки та простеження їх взаємозв'язку з розвитком глобальних ринків. В дослідженні автором зроблено висновок, що на сьогодні не існує чітко зазначеної мети глобальної економіки, тому наукова новизна дослідження полягає у здійсненні спроби надати власне визначення шляхом розкриття синонімічних категорій. Підґрунтям формування мети глобальної економіки в дослідженні виступили мета глобалізації, мета економічної глобалізації та концепція глобальної економіки. У структурі глобальної економіки повинні бути перерозподільчі механізми, за допомогою яких нації-держави могли б регулювати економічний розвиток і розподіляти вироблені матеріальні цінності в суспільних інтересах. Наукова новизна визначення мети глобальної економіки полягає у розкритті змістовних характеристик глобальної економіки та врахуванні фактору трансформаційного виклику та сталого розвитку. В роботі зазначено, що суперечливість та обмеженість в окресленні завдань спричинили необхідність надання авторського трактування завдань глобальної економіки, як один із пунктів наукової новизни. Дослідження міжнародних документів та робіт вчених дозволило узагальнити принципи глобальної економіки та виокремити найбільш значущі. Методологія глобальної економіки базується на реалізації системного комплексного підходу до дослідження глобальних проблем не в статичній, а в динаміці світового розвитку, тобто в процесі глобальних трансформацій і глобалізації розвитку. Розвиток системи глобальної економіки в контексті сталого розвитку торкається багатьох аспектів економічного життя держав. Головним методологічним підходом дослідження є формування концептуальних положень глобальної економіки на основі теоретичних підходів та категоріального апарату. Методологічною основою дослідження виступають фундаментальні положення теорії глобалізації за допомогою яких в роботі досягнуто поставлену мету дослідження. Метою даного дослідження є розробка концептуального підходу до трансформації глобальної економіки з урахуванням розвитку глобальних ринків.

Ключові слова: світова економіка, економічні фактори, трансформаційні виклики, інтеграція, розвиток, глобальні ринки.

Вступ. В умовах сьогодення планетарного масштабу набуває глобальний розвиток. Внаслідок загострення багатьох проблем (економічних, соціальних, екологічних) в глобальному масштабі виникає необхідність негайного вирішення соціально-економічної катастрофи. Необхідність розвитку за допомогою зміни парадигми ідеології обумовило потребу фундаментальних теоретичних та практичних досліджень економічних відносин глобального характеру в умовах сталого розвитку. Сталий розвиток повинен забезпечувати гармонізацію та поєднання соціальних, економічних та екологічних аспектів в єдину модель. Реалізація концепції глобального економічного розвитку можлива, проте це важкий шлях на якому постають умови та фактори які впливають на якість розвитку глобальної економіки. Глобальна економіка полягає у зростаючому взаємозв'язку національних економік держав, які значною мірою залежать одна від одної. Центром уваги глобальної економіки є взаємодія екологічних, економічних, соціальних та інших процесів та можливості управління ними. Методологія глобальної економіки базується на реалізації системного комплексного підходу до дослідження глобальних проблем не в статичній, а в динаміці світового розвитку, тобто в процесі глобальних трансформацій і глобалізації ринку. Розвиток системи глобальної економіки з урахуванням розвитку глобальних ринків торкається багатьох аспектів економічного життя держав. Кризові явища, зміна пріоритетності країн, неефективність економічних інструментів, недосконалість важелів стимулювання впровадження технологій все це є головними умовами для затримки розвитку глобальної

економіки у світі. Фактори які впливають на розвиток глобальної економіки пов'язані із розбалансованістю економіки, відсутністю чітких вимог та рекомендацій до реформ для країн що розвиваються, відсутністю оптимального режиму для розвитку економіки. Розвиток глобальної економіки, зважаючи на посилений розвиток процесів інтернаціоналізації та інтеграції, становлення й ефективне функціонування глобальних корпорацій у світі, лібералізацію міжнародної торгівлі, ефективність діяльності провідних міжнародних організацій, становлення і функціонування міжнародного ринку капіталів є достатньо важливим процесом у світовому економічному просторі. Розуміння процесів становлення глобальної економіки, законів, принципів її розвитку, визначення перспектив розвитку національних економік світу з урахуванням їх взаємозв'язку та взаємозалежності, ефективність реалізації стратегій для досягнення цього в сучасних умовах трансформації світової економіки у глобальну дає можливість створення дієвої та ефективної моделі світової економіки. Більшість проєктів системи глобальної економіки, базуються на центрально-периферійній моделі, яка передбачає федеративний розвиток. Управління світовим порядком покладається на світовий уряд, якому доручається забезпечення добробуту й безпеки всього населення планети. Головним недоліком більшості моделей є асиметричний підхід у стосунках між основними та периферійними співтовариствами, а також нерівноправний глобальний поділ праці. Ця асиметричність проявляється також і в інших аспектах глобальних взаємовідносин у суспільстві. Запропоновані моделі глобального розвитку часто спрощено підходять до надзвичайно складної і суперечливої існуючої дійсності. Особливо гостро постає питання пошуку шляхів до трансформації глобальної економіки з урахуванням розвитку глобальних ринків. Забезпечення трансформації дозволить підвищити якість розвитку глобальної економіки, ефективність розвитку глобальних ринків, підвищить конкурентоспроможність, дозволить зміцнити позиції на глобальних ринках, що створить базис для підвищення економічної міцності країн та дасть змогу вирішити екологічні та соціальні глобальні проблеми. Нажаль, на сьогоднішній день доробки у цьому напрямку є мінімальними, саме тому актуальність теми дослідження підкреслюється необхідністю вирішення цієї проблематики.

Аналіз основних досліджень та публікацій.

Останнім часом економічна сфера, набуває нових ознак під плинним наростанням трансформаційних процесів у світі, проблеми глобалізації світу і трансформації світової економіки у глобальну породжують численні дискусії вчених-економістів та практиків. Проблема принципів глобальної економіки в теоретичному, методологічному та практичному аспектах поки недостатньо розроблено. Подальше дослідження міжнародних документів та робіт вчених Н. Грегори Манків [7], Маріел Лавленд [6], Стівен А. Грінлоу, Девід Шапіро [3], Альфред Маршалл [8], Ендрю Бітті [2], Адам Ленгмайер [5], Дуглас В. Аллен [1], Дхірадж Вайдя [12], праці яких дозволили автору сформулювати висновок стосовно складу

принципів глобальної економіки. В роботі було проаналізовано працю Птащенко О.В. [9], що дозволило автору побудувати концептуальний підхід і визначити в ньому місце глобальних ринків.

Останні фундаментальні дослідження питання глобальної економіки циркулярної інклюзивної економіки та були здійснені такими вітчизняними науковцями, як Крисоватий А.І., та Зварич І.Я. [4], що для поточного дослідження є фундаментальною основою та дозволило досягти мети дослідження.

Саме це обумовлює об'єктивну необхідність і значимість набуття ґрунтовних знань основних положень глобальної економіки. Головним методологічним підходом дослідження є формування концептуальних положень глобальної економіки на основі теоретичних підходів та категоріального апарату. Методологічною основою дослідження виступають фундаментальні положення теорії глобалізації за допомогою яких в роботі досягнуто поставлену мету дослідження. Мета. Метою даного дослідження є розробка концептуального підходу до трансформації глобальної економіки з урахуванням розвитку глобальних ринків.

Матеріали та результати дослідження.

Умови сьогодення зумовлюють суттєві зміни на світовій економічній арені. Головною передумовою таких змін виступає глобалізаційний процес сучасного економічного світу. Міжнародні фінансові потоки, інвестиційна діяльність та міжнародні фінанси є головними аспектами глобальних інформаційних систем.

Глобальна економічна інтеграція бурхливо розвивається за допомогою масштабних чинників. Процес сталого розвитку нерозривно пов'язан із глобалізаційними процесами в світі. Позитивні і негативні наслідки глобалізації є головними факторами на шляху глобального сталого розвитку.

Економічна складова глобалізації пов'язана із інвестиціями, технологіями, фінансами, менеджментом та інше. Результатом є зростання показників економічної стабільності держав. Визначення основних елементів системи глобальної економіки дасть змогу до побудови моделі системи глобальної економіки в контексті сталого розвитку. Саме тому, на думку авторів важливим є визначення та характеристика основних аспектів концептуальних засад. Перш за все, варто розпочати з мети глобальної економіки. Аналіз літератури дав змогу автору впевнитись, що на сьогодні не існує чітко зазначеної мети глобальної економіки, тому авторами дослідження здійснено спробу надати власне визначення шляхом розкриття синонімічних категорій. (Рис.1)

Як видно з рис.1., на думку авторів дослідження, мета глобальної економіки поглинає у собі такі компоненти як: мета глобалізації, мета економічної глобалізації та концепція глобальної економіки. З рисунку можна простежити взаємозв'язок концепції глобальної економіки та мети економічної глобалізації та можна зробити висновок що мета економічної глобалізації виходить з мети глобалізації Синтезуючи трактування синонімічних категорій, видається можливим розкриття сутності мети глобальної економіки наступним чином. Мета глобальної еко-

номіки полягає у забезпеченні формування національних економік шляхом впровадження трансформаційних викликів у глобальний економічний простір зростання обсягів виробництва, посилення стимулюючої конкуренції, підвищення продуктивності

праці та сприянні прискореному сталому розвитку країн. Наукова новизна визначення мети глобальної економіки полягає у розкритті змістовних характеристик глобальної економіки та врахуванні фактору трансформаційного виклику та сталого розвитку.

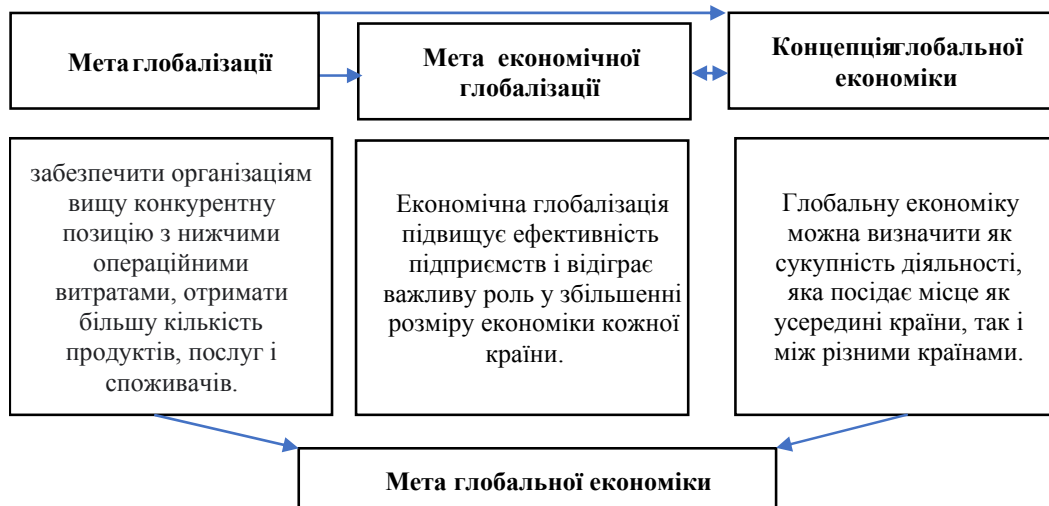

Рис.1. Підґрунття формування мети глобальної економіки (запропоновано автором)

Таблиця 1

Принципи глобальної економіки (узагальнено автором)

Принципи глобальної економіки	Джерела інформації							
	Н. Грегорі Манків [7]	Маріел Лавленд [6]	Стивен А. Грінлоу, Девід Шапіро [3]	Альфред Маршалл [8]	Ендрю Бітті [2]	Адам Ленгмайер [5]	Дуглас В. Аллен [1]	Джордж Вайля [12]
Люди стикаються з компромісами	+	-	+	+	+	-	-	-
Ціна чогось це те, від чого ви відмовляєтесь, щоб в результаті отримати це	-	-	+	+	-	-	+	+
Раціональні люди думають на маргінелі	-	-	+	+	+	-	-	-
Люди реагують на стимули	+	-	+	+	-	-	+	+
Торгівля може покращити життя кожного	+	+	-	-	+	+	+	-
Ринки зазвичай є хорошим способом організації економічної діяльності	+	-	+	+	+	-	-	-
Держава іноді може покращити економічні результати	+	+	+	-	+	-	+	+
Рівень життя залежить від виробництва країни	+	+	+	-	-	-	+	-
Ціни зростають, коли держава друкує забагато грошей	+	+	-	-	+	+	+	-
Суспільство стикається з короткостроковим компромісом між інфляцією та безробіттям	+	+	+	-	-	-	+	-
Концепція альтернативної вартості	-	+	+	+	-	-	-	-
Концепція граничного принципу	-	-	-	-	-	-	-	-
Добровільний обмін	-	-	+	+	+	-	-	-
Принцип безперервності	-	-	-	-	-	-	-	-
Дефіцитність	+	+	+	+	-	+	+	-
Маргінальне мислення	-	-	+	+	+	-	-	-
Стимули мають значення	+	+	+	+	-	-	-	+
Зменшення граничної вартості	+	+	-	-	+	-	-	+
Товари Гіффена	+	+	-	-	-	+	+	+
Прибуток та еластичність	-	-	-	+	+	+	-	+

Що стосується завдань глобальної економіки, в яких більш конкретно й виражається її мета, то слід наголосити, що в сучасній науковій літературі, наразі існує недостатня кількість праць пов'язаних із визначенням завдань глобальної економіки. Слід зазначити, що суперечливість у визначенні мети та обмеженість в окресленні завдань спричинили необхідність надання авторського трактування завдань глобальної економіки.

Стосовно завдань глобальної економіки, слід виділити такі напрями:

- 1) становлення й ефективне функціонування глобальних корпорацій у світі;
- 2) визначення впливу глобальних трансформацій на світові інтеграційні процеси;
- 3) виявленні системної сутності ідентифікації основних параметрів глобального розвитку;
- 4) визначенні сучасних ринкових та інституціональних методик глобального менеджменту;
- 5) аналізі особливостей формування національних і міжнародних стратегій розвитку.
- 6) дотримання лібералізації міжнародної торгівлі,
- 7) сприяння ефективності діяльності провідних міжнародних організацій;
- 8) забезпечення становлення і функціонування міжнародного ринку капіталів та функціонування вільних економічних зон.

Доцільно зауважити, що авторське бачення мети та завдань глобальної економіки реалізуються з дотриманням певних принципів. Принципи (лат. *principium* — «начало, первень основа») — першопочаток, те, що лежить в основі певної сукупності фактів, теорії, науки. Проблему принципів глобальної економіки в теоретичному, методологічному та практичному аспектах поки недостатньо розроблено. Подальше дослідження міжнародних документів та робіт вчених дозволило узагальнити принципи глобальної економіки (табл. 1).

Аналізуючи таблицю 2 та враховуючи світові економіко-політичні умови, на думку автора найбільш ґрунтовними для глобальної економіки є наступні:

1) *Торгівля може покращити життя кожного*

Торгівля дозволяє країнам спеціалізуватися відповідно до їхніх порівняльних переваг і насолоджуватися більшою різноманітністю товарів і послуг.

2) *Ринки зазвичай є хорошим способом організації економічної діяльності*

Адам Сміт зауважив, що коли домогосподарства та фірми взаємодіють на ринках, керованих невидимою рукою, вони вироблятимуть найбільше надлишків для економіки.

3) *Держава іноді може покращити економічні результати*

Невдачі ринку виникають, коли ринок не в змозі ефективно розподілити ресурси. Уряди можуть втручатися, щоб підвищити ефективність і справедливість.

4) *Добровільний обмін*

Принцип, що добровільний обмін приносить користь як покупцям, так і продавцям, є фундамен-

тальним будівельним блоком економічного способу мислення.

5) *Принцип безперервності*

Цей принцип застосовується не лише до етичної якості мотивів, за допомогою яких людина може впливати на вибір своїх цілей, а й до мудрості, енергії та ініціативності, з якими вона переслідує ці цілі.

6) *Дефіцитність*

Дефіцит пояснює основну економічну проблему, яка полягає в тому, що у світі є обмежені або дефіцитні ресурси для задоволення, здавалося б, необмежених потреб.

7) *Зменшення граничної вартості*

Максимальна кількість, якою людина готова пожертвувати заради блага, за одиницю часу, зменшується, чим більше у нього є цього блага – інші речі залишаються незмінними.

8) *Товари Гіффена*

Товари Гіффена - це необхідні товари, подорожчання яких не впливає на попит.

9) *Прибуток та еластичність*

Зі збільшенням доходу зростає і попит на якісні товари.

Глобальна економіка має системний характер, тому до її складу входять взаємопов'язані елементи які є основою її успішного функціонування. До цих елементів варто віднести: сферу міжнародного виробництва; світовий ринок і міжнародну торгівлю; міжнародне переміщення чинників виробництва.

Для розкриття мети дослідження автором пропонується розглянути кожен елемент окремо. Одним із взаємопов'язаних елементів є сфера міжнародного виробництва. Основою цього елементу є процес взаємодії міжнародної спеціалізації та кооперування виробництва зі спільною інвестиційною діяльністю та зі спільним підприємництвом. Характерною ознакою є певні компоненти які забезпечують функціонування цього елементу. До складу таких компонентів входять ТНК, експортні зони, економічні спільні підприємства. Поєднання національних та інтернаціональних форм виробництва забезпечують процес глобалізації та сталою розвитку.

Наступним елементом глобальної економіки який на думку автора потрібно розкрити виступає світовий ринок і міжнародна торгівля. Міжнародний обіг та світова торгівля є функціональним явищем в цьому елементі. Зростаюче значення міжнародної торгівлі в сучасному світовому економічному розвитку свідчать тенденції в розвитку міжнародної торгівлі спричинені вирішальним впливом на її динаміку й структуру сучасної НТР, радикальними змінами, що відбуваються в системі «наука–техніка–виробництво». Загострення конкуренції на світових ринках товарів і послуг, посилення регіоналізації міжнародної торгівлі та сегментація єдиного світового ринку відкриває нові гострі проблеми, які потребують негайного вирішення. Зростає інтернаціоналізація торгівлі та проявляються процеси натуралізації товарообміну все це є загрозою ефективного розвитку глобальної економіки.

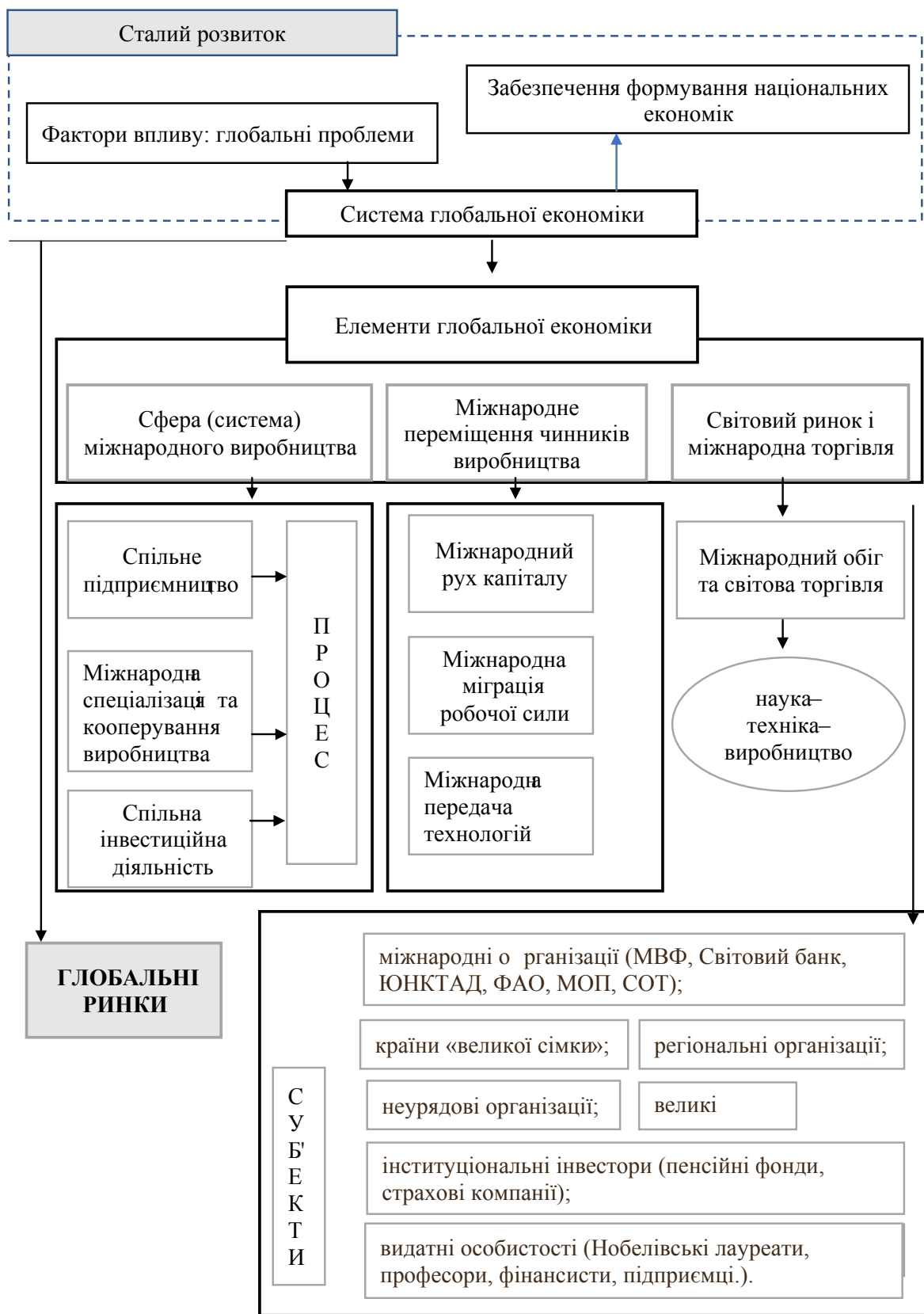

Рис. 2. Концептуальний підхід до трансформації глобальної економіки з урахуванням розвитку глобальних ринків (уточнено автором)

Останній елемент глобальної економіки- міжнародний рух чинників виробництва. Він залучає: міжнародний рух капіталу, міжнародну міграцію робочої сили та міжнародну передачу технологій. Цей елемент грає важливу роль в розвитку міжнародних ринкових відносин. Варто зазначити, що коли між країнами виникають істотні відмінності в забезпеченості чинниками виробництва, з'являється прагнення перемістити надлишкові чинники виробництва в країни, де існує їхній дефіцит, заради отримання більшого прибутку.

Як видно з рис.2., концептуальний підхід базується на елементах глобальної економіки, які за рахунок системи глобальної економіки формують процес трансформації з урахуванням розвитку глобальних ринків. На систему глобальної економіки впливають глобальні проблеми, проте вона забезпечує формування національних економік з урахуванням сталого розвитку. Стосовно елементів глобальної економіки, до складу включено: сферу міжнародного виробництва, міжнародне переміщення чинників виробництва та світовий ринок і міжнародна торгівля. Уточнення концептуальних основ розвитку глобальної економіки за рахунок розкриття елементів глобальної економіки (розкриття їх характерних ознак) та простеження їх взаємозв'язку з розвитком глобальних ринків також обґрунтовано суб'єктами його здійснення.

Концептуальний підхід глобальної економіки є базовою основою для формування методології, яка дозволить у подальшому враховувати необхідні елементи, показники та принципи для визначення оптимальної моделі системи глобальної економіки в контексті сталого розвитку.

Висновки. Потужна сила рухає світ до конвергентної спільності, і цією силою є глобалізація. Це призвело до того, що відокремлені місця та збіднілі люди прагнуть до принад сучасності. У структурі глобальної економіки повинні бути перерозподільчі механізми, за допомогою яких нації-держави могли б регулювати економічний розвиток і розподіляти вироблені матеріальні цінності в суспільних інтересах. Результатом є нова комерційна реальність — поява глобальних ринків стандартизованих споживчих товарів у раніше непередбачених масштабах. Корпорації, орієнтовані на цю нову реальність, отримують вигоду від величезної економії на масштабі виробництва, розподілу, маркетингу та управління. Перетворюючи ці переваги на зниження світових цін, вони можуть знищити конкурентів, які все ще живуть у зневажливій лещата старих уявлень про те, як влаштований світ. Напрямок подальших досліджень, на думку автора, варто зазначити розробку механізму функціонування глобального ринку як важеля забезпечення розвитку глобальної економіки.

Література

1. Allen D. W. Economic principles: Seven Ideas for Thinking... About Almost Anything [Електронний Ресурс]/ Douglas W. Allen – McInnes Creek Press. – Режим доступу до журн.: <https://www.sfu.ca/~allen/sample.pdf>
2. Beattie A. 4 Economic Concepts Consumers Need to Know [Електронний Ресурс]/ Andrew Beattie – Investopedia, 2022. – Режим доступу до журн.: <https://www.investopedia.com/articles/economics/11/five-economic-concepts-need-to-know.asp#:~:text=Key%20Takeaways,many%20decisions%20that%20humans%20make>
3. Greenlaw S. A., Shapiro D. Principles of Economics [Електронний Ресурс]/ Steven A. Greenlaw, David Shapiro – OpenStax – 2018 – 2ed – Режим доступу до журн.: https://assets.openstax.org/oscms-prodems/media/documents/Economics2e-OP_s2jF42u.pdf
4. Krysovatyu A. Circular economy in the context of alterglobalization. Journal of International Studies [Електронний Ресурс]/ A. Krysovatyu, I. Zvarych, R. Zvarych, – 2018 – №11(4) – С. 185–200. https://www.jois.eu/?476.en_%D0%A1ircular-economy-in-the-context-of-alterglobalization
5. Langmeyer A. 7 economic principles [Електронний Ресурс]/ Adam Langmeyer – Prezi, 2014. – Режим доступу до журн.: https://prezi.com/ngudm4_ild3m/7-economic-principles/
6. Loveland M. The Five Basic Principles of Economics [Електронний Ресурс]/ Mariel Loveland – Bizfluent, 2019. – Режим доступу до журн.: <https://bizfluent.com/info-8458957-five-basic-principles-economics.html>
7. Mankiw N. Gregory Ten principles of economics [Електронний Ресурс]/ N. Gregory Mankiw – 2015 – 5th ed. – С. 1-17. – Режим доступу до журн.: <http://zalamsyah.staff.unja.ac.id/wp-content/uploads/sites/286/2018/02/1-principles-of-microeconomics-by-n-gregory-mankiw5th-ed.pdf>
8. Marshall A. Principles of Economics [Електронний Ресурс]/ Alfred Marshall - Econlib books, 2018. – Режим доступу до журн.: <https://www.econlib.org/library/Marshall/marP.html>
9. Птащенко О.В. Використання маркетингових інструментів для забезпечення позиціонування високотехнологічної продукції / О. В. Птащенко // Проблеми і перспективи розвитку підприємництва: Збірник наукових праць Харківського національного автомобільно-дорожнього університету. – №4 (19) – 2017. – Харків: ХНАДУ, 2017 – 168 с. (С.147-153)
10. Покрас О. С., Войтко С. В. Глобальна конкурентоспроможність країн у вимірах людського розвитку, інноваційного потенціалу та сталого розвитку [Електронний Ресурс]/ О. С. Покрас, С. В. Войтко – Ефективна економіка – 2015 – №15 – Режим доступу до журн.: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=4665>
11. Portulans Institute. Ranking of countries by level of network readiness – Режим доступу до журн.: <https://nonews.co/directory/lists/countries/networked-readiness-index>
12. Vaidya D. Microeconomics, Microeconomics Definition [Електронний Ресурс]/ Dheeraj Vaidya – Wallstreetmojo Editorial Team, 2022. – Режим доступу до журн.: <https://www.wallstreetmojo.com/microeconomics/#microeconomics-principles>

References

1. Allen D. W. Economic principles: Seven Ideas for Thinking... About Almost Anything. McInnes Creek Press. <https://www.sfu.ca/~allen/sample.pdf>
2. Beattie A. (2022, May 28). 4 Economic Concepts Consumers Need to Know. Investopedia. <https://www.investopedia.com/articles/economics/11/five-economic-concepts-need-to-know.asp#:~:text=Key%20Takeaways,many%20decisions%20that%20humans%20make>.
3. Greenlaw, S. A. & Shapiro, D. (2018). Principles of Economics. OpenStax, 2ed https://assets.openstax.org/oscms-prodems/media/documents/Economics2e-OP_s2jF42u.pdf
4. Krysovaty, A., Zvarych, I., & Zvarych, R. (2018). Circular economy in the context of alterglobalization. Journal of International Studies, 11(4), 185–200. https://www.joiss.eu/?476,en_%D0%A1ircular-economy-in-the-context-of-alterglobalization
5. Langmeyer A. (2014, February 19). 7 economic principles. Prezi. https://prezi.com/ngudm4_ild3m/7-economic-principles/
6. Loveland M. (2019, March 13). The Five Basic Principles of Economics. Bizfluent. <https://bizfluent.com/info-8458957-five-basic-principles-economics.html>
7. Mankiw N. Gregory (2015). Ten principles of economics. 5th ed., 1-17. <http://zalamsyah.staff.unja.ac.id/wp-content/uploads/sites/286/2018/02/1-principles-of-microeconomics-by-n-gregory-mankiw5th-ed.pdf>
8. Marshall A. (2018, February 5). Principles of Economics. Econlib books. <https://www.econlib.org/library/Marshall/marP.html>
9. Ptashchenko O. Ispol'zovaniye marketingovykh instrumentov dlya obespecheniya pozitsionirovaniya vysokotekhnologichnoy produktsii / V. Ptashchenko // Problemy i perspektivy razvitiya predprinimatel'stva: Sbornik nauchnykh trudov Khar'kovskogo natsional'nogo avtomobil'no-dorozhnogo universiteta. - №4 (19) - 2017. - Khar'kov: KHNADU, 2017 - 168 s. (S.147-153)
10. Pokras, O. S. & Voitko, S. V. (2015). Hlobalna konkurentospromozhnist krain u vymirakh liudskoho rozvytku, innovatsiioho potentsialu ta staloho rozvytku. Efektyvna ekonomika, 12. <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=4665>
11. Portulans Institute. Ranking of countries by level of network readiness. <https://nonews.co/directory/lists/countries/networked-readiness-index>
12. Vaidya D. (2022, September 21). Microeconomics, Microeconomics Definition. Wallstreetmojo Editorial Team <https://www.wallstreetmojo.com/microeconomics/#microeconomics-principles>

Shevchenko I.O. Conceptual approach to the transformation of the global economy, with considering development of the global markets

The study revealed the conceptual foundations of the development of the global economy by revealing the elements of the global economy and tracing their relationship with the development of global markets. In the study, the author concluded that today there is no clearly stated goal of the global economy, therefore the scientific novelty of the study consists in an attempt to provide its own definition by revealing synonymous categories. The goal of globalization, the goal of economic globalization, and the concept of the global economy were the basis for the formation of the goal of the global economy in the study. The scientific novelty of defining the goal of the global economy consists in revealing the meaningful characteristics of the global economy and taking into account the factor of transformational challenge and sustainable development. The paper states that the inconsistencies and limitations in the delineation of the tasks caused the need to provide an author's interpretation of the tasks of the global economy as one of the points of scientific novelty.

The study of international documents and works of scientists made it possible to generalize the principles of the global economy and single out the most significant ones. The methodology of the global economy is based on the implementation of a systemic complex approach to the study of global problems not in statics, but in the dynamics of world development, that is, in the process of global transformations and globalization of development. The development of the global economy system in the context of sustainable development affects many aspects of the economic life of states. The main methodological approach of the research is the formation of conceptual provisions of the global economy based on theoretical approaches and categorical apparatus. The methodological basis of the research is the fundamental provisions of the theory of globalization, with the help of which the research goal is achieved. The purpose of this study is to develop a conceptual approach to the transformation of the global economy, taking into account the development of global markets.

Key words: world economy, economic factors, transformational challenges, integration, development, global markets.

Шевченко Ірина Олександрівна – к.е.н., доцент, Докторант Західноукраїнського національного університету

Стаття подана 18.10.2022.